

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE, FAKULTA ARCHITEKTURY

AUTOR DIPLOMOVÉ PRÁCE: BC. MONIKA MRHOVÁ

ÚSTAV 151 20

ŠKOLNÍ ROK 2017-2018. ZIMNÍ SEMESTR

NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE: **JABLONEČEK – NÁVRAT ŽIVOTA**

MÍSTO: JABLONEČEK, ČESKÁ REPUBLIKA

Lze vrátit život do míst, odkud ho poválečné události vytěsnily? Kdysi malebná vesnice zahnížděná v údolí a na jeho stránkách byla doslova vymazána z mapy. Složení obyvatel, z nichž většina byli Němci, zpečetilo poválečný osud vesnice. Kdysi líbezná kulturní krajina Jablonečka byla po roce 1948 svěřena do rukou vojáků. Co nedokázal vandalizmus naší lidové armády, dokončila ruská armáda. Je až s podivem, že jediným hmatatelným odkazem minulosti jsou dnes dvě školy, pár vzdorných lip a několik jabloní. Říká se, že tam kam stoupne noha vojáka, obilí neroste. Les zřejmě ano. Po odchodu sovětské armády nikým neoponovaná příroda začala s rekolonizací. Pokud by příroda měla dovolen staletý komentář, krajina by začala získávat předkulturní tvář. To znamená spontánní návrat lesa i tam, kde po staletí neexistoval. Stačilo několik desetiletí a po nedávných uniformovaných obyvatelích zůstalo jen pár stop. Ač okolní solární elektrárny krajinu zneživotňují, přesto jsou opakem raketových sil, které jizvily krajinu až do počátku devadesátých let.

„Jabloneček - Návrat života“, tak nazvala diplomantka docela příhodně svou diplomní práci. Tu považuji za téměř osobní vyznání. Je to místo, kam se Monika ráda vrací. Ve své práci se rozhodla toto místo zpřístupnit veřejnosti. Návrat původního osídlení je dnes nemyslitelný. I místa vojensky nerozdupaná dnes postihuje proměna, která mění produktivní venkovskou krajinu na hřiště pro movité obyvatele měst. Moderní nomád má úctyhodný akční rádius, který mu umožňuje hledat zážitky, neměstskou jinost, přírodu, kterou ve městě postrádá. Přes poměrnou dostupnost z velkých měst jako Praha nebo Mladá Boleslav si Jabloneček uchovává zdání odlehlosti. Úzká, místy vykotlaná silnice bez možnosti vyhnutí přispívá k pocitu odlehlosti. Odlehlost je i digitální, v údolí není signál, mobilní telefon je zde k ničemu.

Diplomantka zvolila formu dotýkání, „našlapování“, jak sama říká. Co to znamená? V podstatě volbu konstrukčních metod, které omezují zásahy do krajiny. Do krajiny se snaží diplomantka našlapovat pokud možno po špičkách. Pokud to jen jde, krajina pod lidskými hnízdy nemizí, ale pokračuje dál. Neruší plynutí vody, netrhá koberce rostlin, nechává je podlézat domy a zvířatům ponechává jejich pěšinky. Přechodné obyvatele se snaží nabádat k větší pokoře, ke koexistenci a splývání s přírodou.

Z analýz ale i z unikátních dronových snímků je zřejmé, že informačním podhoubím této práce není jen mechanický sběr dat, ale i hodiny strávené brouzdáním po okolí. Přes určitou úlitbu lidskému komfortu adresuje diplomantka svůj projekt zejména těm návštěvníkům, kteří se chtějí dotýkat přírody, těm pro které vůně lesa, zpěv ptáků a ticho jsou důležitější než zazvonění pro jahody se šlehačkou ve dvě hodiny v noci. Dá se říct, že hledá především místo jak se postarat o trochu asketické romantiky. Ačkoliv je to kompromis, koncept akceptuje počáteční různorodost dopravních prostředků. Pamatuje i na ty, kteří vyžadují téměř chirurgický zákrok, aby byli odděleni od svého plechového čtyřkolového siamského dvojčete. Nepochybně je v budoucnu nahradí podstatně ekologičtější mobilita.

Volbou materiálů, střídmostí a pokorou k prostředí se blíží architektonické pojetí ke skandinávskému přístupu, což nakonec diplomantka jako zdroj inspirace i uvádí. Tato inspirace je zřejmá i ve formální řeči. Opakování modulů a materiálové pojetí je sice ekonomické, ale současně hrozí nebezpečí až generického opakování. Naštěstí bujná vegetace často doslova prorůstající některé objekty dokáže tento aspekt kompenzovat anebo u chatek v korunách stromů i vyloučit.

Budovy německé a české školy ponechává jako paměť místa a snaží se zúročit jejich kvality. Zde je komfort návštěvníků poněkud navýšen, ale nejde přitom o žádnou pětihvězdičkovou záležitost. K německé škole navrhuje autorka připojit objekt restaurace. Aby minimalizovala zásahy do topografie a vyloučila opěrné zdi je restaurace umístěna na stávající louce. K tomu ji vede i navržený konstrukční systém. Spojení restaurace a ubytování je v podstatě správné. Situování šaten pro personál restaurace v budově německé školy považuji za nelogické. Výsledkem je konstrukce kryté chodby, která spolu s chodbou pro hosty svírá prostor malého dvora, jehož funkce je předmětem informační diety. Skleník může fungovat jako zimní zahrada. I když spojení s restaurací je poměrně přímočaré, přece jen se zdá, že se skleník v nabídnutém pojednání trochu ošívá. Přál bych si lepší integraci s prostorem a architekturou restaurace.

Česká škola ve svém originále zdaleka nedosahuje prostorových kvalit a osobitosti německé školy. Z toho důvodu považuji zakomponování tohoto objektu do funkčního komplexu se zázemím chatek, půjčovny kol atd. za vhodné zhodnocení stavby.

Ubytování zaměstnanců. Je evidentní, že relativní odlehlost Jablonečku bude vyžadovat ubytování pro zaměstnance. Jejich počet bude zřejmě sezóně kolísat a je možné, že tato budova by mohla sloužit i k navýšení ubytovací kapacity. Nepochybně tato budova vyžaduje zádveří. S další prostorovou sekvencí mám ale problém. Skladovací místnost přímo proti vchodu je jakousi prostorovou zátkou a zbytečně komplikuje situaci. Konstatuji posun legendy na straně 50. Zřejmě došlo ke grafické chybě a kódy místností neodpovídají jejich funkci.

Kemp. (Malé chatky) Nemohu se zbavit dojmu, že zde jinak uvážené počínání diplomantky jakoby ztrácelo dech. Zatímco převážná většina objektů reaguje správně na situaci a integruje objekty s vzrostlou vegetací a terénem, chatky jsou rozmístěny příliš schematicky a celý areál působí nepřesvědčivě. Už z toho důvodu, že zde neexistuje žádný jabloňový sad. Koncept na něm přitom stojí. Pokud by tato část byla koncipována jako dlouhodobý výhled, budiž. Jabloně totiž nejsou žádní sprinteři.

Graficky je práce dobře prezentována. Nechybí grafické měřítko, sever, číslování stránek což není bohužel v dnešní době na fakultě architektury samozřejmé. Dále musím pochválit i pečlivou práci s textem a jeho editováním.

Projekt Jablonečku představuje komplexní a nesnadnou úlohu. Bez intimní znalosti místa, které autorka bezpochyby má, by projekt mohl být povrchní grafickou kamufláží. K místu přistoupila diplomantka podle mého názoru s pokorou a nezneužila ho k svůdnému a lacinému formálnímu exhibicionizmu. Přes některé, řekl bych spíše kosmetické vady, jde o kvalitní práci. Doporučuji ji bezvýhradně k obhajobě.

Přestože jsem dlouhodobě odpůrcem známkování vedoucím práce, zavedený systém vyžaduje konformitu.

Navrhuji tedy hodnocení: B/C

Vladimír Sitta, 27.ledna 2018